Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 20ής Ιανουαρίου 2022*

«Αίτηση αναιρέσεως – Θεσμικό δίκαιο – Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών – Κανονισμός (ΕΕ) 211/2011 – Άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β′ – Καταχώριση ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών – Προϋπόθεση κατά την οποία η εν λόγω πρόταση δεν πρέπει να βρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει των οποίων αυτή δύναται να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών – Απόφαση (ΕΕ) 2017/652 – Πρωτοβουλία πολιτών με τίτλο "Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe" – Μερική καταχώριση – Άρθρο 5, παράγραφος 2, ΣΕΕ – Αρχή της κατ' απονομήν αρμοδιότητας – Άρθρο 296 ΣΛΕΕ – Υποχρέωση αιτιολογήσεως – Αρχή της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της δίκης»

Στην υπόθεση C-899/19 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2019,

Ρουμανία, εκπροσωπούμενη από τις E. Gane, L. Lițu, M. Chicu και L.-E. Baţagoi,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη αρχικώς από την I. Martínez del Peral, τον H. Stancu και τον H. Krämer, και στη συνέχεια από την I. Martínez del Peral και τον H. Stancu,

καθής πρωτοδίκως,

Ουγγαρία, εκπροσωπούμενη από τον M. Z. Fehér και την K. Szíjjártó,

παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Jürimäe, πρόεδρο του τρίτου τμήματος, προεδρεύουσα του τετάρτου τμήματος, S. Rodin (εισηγητή) και N. Piçarra, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: A. Calot Escobar

* Γλώσσα διαδικασίας: η ρουμανική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Ρουμανία ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, Ρουμανία κατά Επιτροπής (T-391/17, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2019:672), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της Ρουμανίας με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως (ΕΕ) 2017/652 της Επιτροπής, της 29ης Μαρτίου 2017, σχετικά με την πρόταση πρωτοβουλίας πολιτών με τίτλο «Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe» (ΕΕ 2017, L 92, σ. 100, στο εξής: επίδικη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

2 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1, 2, 4 και 10 του κανονισμού (ΕΕ) 211/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών (ΕΕ 2011, L 65, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2012, L 94, σ. 49), έχουν ως εξής:

«(1) Η συνθήκη [ΕΕ] ενισχύει την ιθαγένεια της [Ευρωπαϊκής] Ένωσης και βελτιώνει περαιτέρω τη δημοκρατική λειτουργία της Ένωσης προβλέποντας, μεταξύ άλλων, ότι κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στη δημοκρατική ζωή της Ένωσης μέσω της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών. Η διαδικασία αυτή παρέχει στους πολίτες τη δυνατότητα να προσεγγίζουν απευθείας με αίτημά τους την [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή, καλώντας τη να υποβάλει πρόταση έκδοσης νομικής πράξης της Ένωσης για την εφαρμογή των συνθηκών, δυνατότητα παρόμοια με το δικαίωμα που εκχωρείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δυνάμει του άρθρου 225 της [ΣΛΕΕ] και στο Συμβούλιο [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] δυνάμει του άρθρου 241 της [ΣΛΕΕ].

(2) Οι διαδικασίες και προϋποθέσεις που απαιτούνται για την πρωτοβουλία πολιτών θα πρέπει να είναι σαφείς, απλές, εύχρηστες και ανάλογες με τον χαρακτήρα της πρωτοβουλίας πολιτών, ώστε να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των πολιτών και να καθιστούν την Ένωση περισσότερο προσιτή. Θα πρέπει, ακόμη, να επιτυγχάνουν μια συνετή ισορροπία ανάμεσα σε δικαιώματα και υποχρεώσεις.

[…]

(4) Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει στους πολίτες, ύστερα από σχετικό αίτημα, πληροφορίες και άτυπες συμβουλές σχετικά με πρωτοβουλίες πολιτών, κυρίως όσον αφορά τα κριτήρια καταχώρισης.

[…]

(10) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή και η διαφάνεια σε σχέση με τις προτεινόμενες πρωτοβουλίες πολιτών και να αποφευχθεί η περίπτωση συλλογής υπογραφών για πρόταση πρωτοβουλίας πολιτών που δεν είναι σύμφωνη με τις προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να είναι υποχρεωτική η καταχώριση των πρωτοβουλιών αυτών σε δικτυακό τόπο που θα διαθέσει για τον σκοπό αυτό η Επιτροπή πριν από τη συγκέντρωση των απαιτούμενων δηλώσεων υποστήριξης από τους πολίτες. Όλες οι προτεινόμενες πρωτοβουλίες πολιτών που είναι σύμφωνες με τις προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καταχωρίζονται από την Επιτροπή. Η Επιτροπή θα πρέπει να επιλαμβάνεται της καταχώρισης σύμφωνα με τις γενικές αρχές της χρηστής διοίκησης.»

3 Το άρθρο 1 του κανονισμού 211/2011 προβλέπει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την υποβολή πρωτοβουλίας πολιτών όπως προβλέπει το άρθρο 11 ΣΕΕ και το άρθρο 24 ΣΛΕΕ.»

4 Το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) ως “πρωτοβουλία πολιτών” νοείται πρωτοβουλία η οποία υποβάλλεται στην Επιτροπή σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, με την οποία η Επιτροπή καλείται, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, να υποβάλει οποιαδήποτε κατάλληλη πρόταση επί θεμάτων στα οποία οι πολίτες θεωρούν ότι απαιτείται νομική πράξη της Επιτροπής για την εφαρμογή των συνθηκών και την οποία υποστηρίζουν έγκυρα τουλάχιστον ένα εκατομμύριο υπογράφοντες προερχόμενοι από το ένα τέταρτο τουλάχιστον των κρατών μελών·

[…]

3) ως “διοργανωτές” νοούνται τα φυσικά πρόσωπα τα οποία σχηματίζουν μια επιτροπή πολιτών υπεύθυνη για την κατάρτιση και υποβολή πρωτοβουλίας πολιτών στην Επιτροπή.»

5 Το άρθρο 4 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει στις παραγράφους 1 έως 3 τα εξής:

«1. Πριν από την έναρξη της συγκέντρωσης των δηλώσεων υποστήριξης από τους υπογράφοντες σχετικά με προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών, οι διοργανωτές οφείλουν να καταχωρίσουν την πρωτοβουλία στην Επιτροπή, παρέχοντας τις πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται το παράρτημα ΙΙ, ιδίως σχετικά με το αντικείμενο και τους στόχους της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών.

Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, σε επιγραμμικό μητρώο το οποίο διατίθεται ειδικά για τον σκοπό αυτόν από την Επιτροπή (“μητρώο”).

Οι διοργανωτές παρέχουν, για το μητρώο και, όταν κρίνεται σκόπιμο, στον δικτυακό τόπο τους, τακτική ενημέρωση των πληροφοριών σχετικά με τις πηγές στήριξης και χρηματοδότησης της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών.

Μετά την επικύρωση της καταχώρισης σύμφωνα με την παράγραφο 2, οι διοργανωτές μπορούν να καταθέσουν στο μητρώο το κείμενο της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών και σε άλλες επίσημες γλώσσες της Ένωσης. Η μετάφραση της προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών σε άλλες επίσημες γλώσσες της Ένωσης αποτελεί ευθύνη των διοργανωτών.

Η Επιτροπή δημιουργεί σημείο επαφής για την παροχή πληροφοριών και συνδρομής.

2. Εντός δύο μηνών από την παραλαβή των πληροφοριών στις οποίες αναφέρεται το παράρτημα ΙΙ, η Επιτροπή καταχωρίζει προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών με μοναδικό αριθμό μητρώου και αποστέλλει βεβαίωση της καταχώρισης στους διοργανωτές, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

[…]

β) η προτεινόμενη πρωτοβουλία πολιτών δεν ευρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής να υποβάλλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξης της Ένωσης για την εφαρμογή των συνθηκών·

[…]

3. Η Επιτροπή απορρίπτει την καταχώριση εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2.

Εφόσον αρνηθεί την καταχώριση προτεινόμενης πρωτοβουλίας πολιτών, η Επιτροπή αναφέρει στους διοργανωτές τους λόγους της άρνησης, καθώς και όλα τα πιθανά ένδικα και εξώδικα μέσα που τίθενται στη διάθεσή τους.»

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

6 Το ιστορικό της διαφοράς, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, μπορεί να συνοψισθεί ως εξής.

7 Στις 15 Ιουλίου 2013, η Bürgerausschuss für die Bürgerinitiative Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe (επιτροπή πολιτών για την πρωτοβουλία πολιτών «Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe», στο εξής: επιτροπή πολιτών ή διοργανωτές) υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την πρόταση ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας πολιτών (στο εξής: ΕΠΠ) με τίτλο «Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe» (στο εξής: επίμαχη πρόταση ΕΠΠ).

8 Με την απόφαση C(2013) 5969 τελικό, της 13ης Σεπτεμβρίου 2013, η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως της προτάσεως ΕΠΠ, με την αιτιολογία ότι η οικεία πρόταση υπερέβαινε προδήλως τα όρια των αρμοδιοτήτων της βάσει των οποίων μπορούσε να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών.

9 Κατόπιν προσφυγής της επιτροπής πολιτών, το Γενικό Δικαστήριο, με απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 2017, Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe κατά Επιτροπής (T-646/13, EU:T:2017:59), ακύρωσε την απόφαση C(2013) 5969 τελικό, με το σκεπτικό ότι η Επιτροπή είχε παραβεί την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπείχε.

10 Στις 29 Μαρτίου 2017, η Επιτροπή εξέδωσε την επίδικη απόφαση, με την οποία καταχωρίστηκε η επίμαχη πρόταση ΕΠΠ.

11 Η αιτιολογική σκέψη 2 της εν λόγω αποφάσεως περιγράφει το αντικείμενο της επίμαχης προτάσεως ΕΠΠ ως εξής:

«Απευθύνουμε έκκληση στην [Ένωση] να βελτιώσει την προστασία των προσώπων τα οποία ανήκουν σε εθνικές ή γλωσσικές μειονότητες και να ενισχύσει την πολιτιστική και τη γλωσσική πολυμορφία εντός της Ένωσης.»

12 Στην αιτιολογική σκέψη 3 της εν λόγω αποφάσεως εκτίθενται οι σκοποί τους οποίους επιδιώκει η επίμαχη πρόταση ΕΠΠ ως εξής:

«Απευθύνουμε έκκληση στην [Ένωση] να θεσπίσει σειρά νομικών πράξεων προκειμένου να βελτιώσει την προστασία των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές και γλωσσικές μειονότητες και να ενισχύσει την πολιτιστική και τη γλωσσική πολυμορφία εντός της Ένωσης. [Οι εν λόγω πράξεις] θα περιλαμβάνουν μέτρα σχετικά με τις περιφερειακές και τις μειονοτικές γλώσσες, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό, την περιφερειακή πολιτική, τη συμμετοχή, την ισότητα, το περιεχόμενο των οπτικοακουστικών και λοιπών μέσων ενημερώσεως, καθώς και την παρεχόμενη από τις περιφερειακές (κρατικές) αρχές στήριξη.»

13 Στην αιτιολογική σκέψη 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως αναφέρεται ότι η πρόταση ΕΠΠ μνημονεύει ρητώς στο παράρτημά της ένδεκα νομικές πράξεις της Ένωσης για τις οποίες καλεί, κατ' ουσίαν, την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις.

14 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 9 της επίδικης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή καταχώρισε την επίμαχη πρόταση ΕΠΠ όσον αφορά εννέα από τις εν λόγω νομικές πράξεις της Ένωσης, με την αιτιολογία ότι η πρότασή τους δεν βρισκόταν καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της βάσει των οποίων δύναται να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011. Αντιθέτως, όσον αφορά τις δύο λοιπές νομικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες μνημονεύονται στην επίμαχη πρόταση ΕΠΠ, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η πρόταση αυτή βρισκόταν καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της, κατά την έννοια της ως άνω διατάξεως.

15 Το άρθρο 1 της αποφάσεως αυτής απαριθμεί στην παράγραφο 2 εννέα προτάσεις νομικών πράξεων τις οποίες αφορά η επίμαχη πρόταση ΕΠΠ και ως προς τις οποίες είναι δυνατή η συγκέντρωση δηλώσεων υποστηρίξεως.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

16 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 28 Ιουνίου 2017, η Ρουμανία άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως.

17 Προς στήριξη της προσφυγής της, η Ρουμανία προέβαλε δύο λόγους ακυρώσεως, εκ των οποίων ο πρώτος αφορούσε παράβαση του άρθρου 5, παράγραφος 2, ΣΕΕ και του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011, και ο δεύτερος παράβαση του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

18 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, αφενός, ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε νομικό σφάλμα καθόσον έκρινε, κατά το στάδιο της καταχωρίσεως, ότι οι προτάσεις νομικών πράξεων που μνημονεύονταν στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της επίδικης αποφάσεως δεν

βρίσκονταν καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της βάσει των οποίων δύναται να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως για την εφαρμογή των Συνθηκών. Αφετέρου, έκρινε ότι η Επιτροπή είχε εκθέσει στην επίδικη απόφαση επαρκώς κατά νόμο τους λόγους στους οποίους στηρίχθηκε η μερική καταχώριση της επίμαχης προτάσεως ΕΠΠ.

19 Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ως αβάσιμη, χωρίς να αποφανθεί επί του παραδεκτού της προσφυγής της Ρουμανίας.

Αιτήματα των διαδίκων

20 Η Ρουμανία ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να ακυρώσει την επίδικη απόφαση·

– επικουρικώς, να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο·

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

21 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει τη Ρουμανία στα δικαστικά έξοδα.

22 Η Ουγγαρία ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

23 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η Ρουμανία προβάλλει τρεις λόγους, οι οποίοι αφορούν, ο πρώτος, παράβαση των διατάξεων των Συνθηκών σχετικά με τις αρμοδιότητες της Ένωσης, ο δεύτερος, παράβαση του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και ο τρίτος, διαδικαστικές πλημμέλειες στις οποίες φέρεται να υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά το προφορικό στάδιο της διαδικασίας.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται παράβαση των διατάξεων των Συνθηκών σχετικά με τις αρμοδιότητες της Ένωσης

Επιχειρήματα των διαδίκων

24 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Ρουμανία προσάπτει, κατ' ουσίαν, στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πολλαπλά σφάλματα κατά την ερμηνεία των διατάξεων των Συνθηκών σχετικά με τις αρμοδιότητες της Ένωσης, καθόσον απεφάνθη ότι η Επιτροπή δεν ήταν νομικά εσφαλμένη η εκτίμηση της Επιτροπής ότι πληρούνταν εν προκειμένω η προϋπόθεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011.

25 Πρώτον, η Ρουμανία βάλλει κατά του συμπεράσματος του Γενικού Δικαστηρίου, το οποίο εκτίθεται στη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επίμαχη πρόταση ΕΠΠ αποσκοπεί τόσο στη διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές και γλωσσικές μειονότητες όσο και στην ενίσχυση της πολιτιστικής και γλωσσικής

πολυμορφίας εντός της Ένωσης. Το εν λόγω κράτος μέλος εκτιμά, αντιθέτως, ότι ο κύριος σκοπός της προτάσεως αυτής έγκειται στην προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές και γλωσσικές μειονότητες και ότι η Ένωση δεν διαθέτει σχετική αρμοδιότητα. Η Ρουμανία παραπέμπει, ως προς τα ζητήματα αυτά, στα σημεία 59 έως 63 του δικογράφου της προσφυγής της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

26 Δεύτερον, η Ρουμανία προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 51 έως 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υπέπεσε σε νομικό σφάλμα, καθόσον εξομοίωσε τις αξίες της Ένωσης που μνημονεύονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ με ειδική δράση ή με σκοπό που εμπίπτει στον τομέα αρμοδιότητας της Ένωσης, όπερ συνεπάγεται ότι η Επιτροπή νομιμοποιείται να υποβάλλει προτάσεις για ειδικές νομικές πράξεις με κύριο σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές και γλωσσικές μειονότητες, καθώς και την ενίσχυση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας εντός της Ένωσης.

27 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε, όπως προβάλλει η Ρουμανία, αφενός, την αρχή της κατ' απονομήν αρμοδιότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, ΣΕΕ και, αφετέρου, τις αρχές που έχει θέσει η νομολογία του Δικαστηρίου όσον αφορά τον καθορισμό της προσήκουσας νομικής βάσεως για την έκδοση πράξεως της Ένωσης.

28 Πρώτον, όσον αφορά την παραβίαση της αρχής της κατ' απονομήν αρμοδιότητας, η Ρουμανία εκθέτει το περίπλοκο σύστημα που δημιουργήθηκε από τις Συνθήκες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, όπως αυτό προκύπτει από το άρθρο 5, παράγραφος 2, ΣΕΕ και από το άρθρο 2, παράγραφος 6, ΣΛΕΕ. Επομένως, δυνάμει της αρχής αυτής, η Ένωση θα πρέπει να ενεργεί μόνον αν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, ιδίως δε η προϋπόθεση κατά την οποία ο επίμαχος τομέας πρέπει να εμπίπτει σε έναν από τους τομείς αρμοδιοτήτων της Ένωσης που μνημονεύονται στα άρθρα 3 έως 6 ΣΛΕΕ, καθώς και στο πλαίσιο των σκοπών που καθορίζονται από τις Συνθήκες για καθέναν από τους εν λόγω τομείς.

29 Εντούτοις, κατά την αναιρεσείουσα, είναι προφανές ότι οι αξίες της Ένωσης που διατυπώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ δεν περιλαμβάνονται στα κεφάλαια των Συνθηκών σχετικά με τις αρμοδιότητες της Ένωσης και δεν διαδραματίζουν κανένα ρόλο στην αξιολόγηση των σκοπών και των ειδικών δράσεων της Ένωσης. Κατά τη Ρουμανία, στο πλαίσιο των προτάσεων για την έκδοση νομικών πράξεων της Ένωσης, οι αξίες αυτές αποτελούν απλώς σημείο αναφοράς και δεν πρέπει να συγχέονται με τους τομείς αρμοδιοτήτων ή τους ειδικούς σκοπούς της Ένωσης. Η διαπίστωση αυτή επιρρωννύεται από το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011, το οποίο διακρίνει, όσον αφορά την αξιολόγηση στην οποία πρέπει να προβαίνει η Επιτροπή για την καταχώριση των προτάσεων ΕΠΠ, μεταξύ αφενός, των αρμοδιοτήτων και των σκοπών και, αφετέρου, των αξιών.

30 Ως εκ τούτου, κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο καταστρατήγησε το σύστημα κατανομής αρμοδιοτήτων, όπως αυτό προβλέπεται από το πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης, εξομοιώνοντας, γενικώς και αδιακρίτως, τις αξίες της Ένωσης με ειδικούς σκοπούς της Ένωσης, με αποτέλεσμα η Επιτροπή να νομιμοποιείται να υποβάλλει προτάσεις για την έκδοση ειδικών νομικών πράξεων που θεωρείται ότι θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά στη δράση της Ένωσης προκειμένου να διασφαλισθεί ο σεβασμός των αξιών του άρθρου 2 ΣΕΕ. Πλην όμως, κατά τη Ρουμανία, για τον σκοπό αυτόν απαιτείται τουλάχιστον οι κανόνες που αφορούν τους σκοπούς και τις διάφορες δράσεις της Ένωσης να αφορούν ρητώς τις αξίες της Ένωσης. Τούτο δεν ισχύει εν προκειμένω, δεδομένου ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες δεν μνημονεύεται σε καμία διάταξη των Συνθηκών σχετική με τις αρμοδιότητες, τις πολιτικές, τους σκοπούς και τις δράσεις της Ένωσης.

31 Κατά την αναιρεσείουσα, η ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου διευρύνει de jure τις αρμοδιότητες της Ένωσης, τροποποιώντας το αντικείμενο και τον σκοπό τους μέσω αναφοράς στις αξίες της Ένωσης.

32 Εξάλλου, κατά τη Ρουμανία, η ανάλυση αυτή αντιβαίνει στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού 211/2011, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο. Συγκεκριμένα, από τις σκέψεις 61 και 62 της αποφάσεως της 7ης Μαρτίου 2019, Izsák και Dabis κατά Επιτροπής (C-420/16 P, EU:C:2019:177), προκύπτει, όπως υποστηρίζει η Ρουμανία, ότι η Επιτροπή, προκειμένου να εκτιμήσει αν πληρούται η προϋπόθεση καταχωρίσεως που προβλέπεται στη διάταξη αυτή, οφείλει να εξετάσει απλώς αν, από αντικειμενικής απόψεως, τα προτεινόμενα μέτρα, εξεταζόμενα in abstracto, μπορούν να ληφθούν βάσει των Συνθηκών.

33 Δεύτερον, όσον αφορά την παραβίαση των αρχών που διέπουν τον καθορισμό της προσήκουσας νομικής βάσεως για την έκδοση πράξεως της Ένωσης, όπως αυτές απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου, η Ρουμανία υποστηρίζει ότι ο καθορισμός αυτός έχει σπουδαιότητα συνταγματικής περιωπής. Συναφώς, είναι αναγκαίο ιδίως να αποδειχθεί η ύπαρξη άμεσου συνδέσμου μεταξύ της πράξεως της Ένωσης και της διατάξεως των Συνθηκών η οποία εξουσιοδοτεί την Ένωση να εκδώσει την πράξη αυτή. Ομοίως, η επιλογή της νομικής βάσεως πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται ιδίως ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξεως.

34 Επομένως, πρόταση πράξεως της Ένωσης σκοπούσα στη διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές και γλωσσικές μειονότητες καθώς και στην ενίσχυση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας εντός της Ένωσης μπορεί να γίνει μόνο βάσει διατάξεως των Συνθηκών κατά την οποία εναπόκειται πρωτίστως στην Ένωση να δράσει στον συγκεκριμένο τομέα και για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού. Τέτοια διάταξη όμως δεν υφίσταται.

35 Όπως προβάλλει η Ρουμανία, αφενός η Ένωση δεν έχει καμία αρμοδιότητα όσον αφορά τα δικαιώματα των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες.

36 Αφετέρου, η Ένωση διαθέτει μόνο, δυνάμει του άρθρου 167, παράγραφοι 1 και 4, ΣΛΕΕ, υποστηρικτικές, συντονιστικές και συμπληρωματικές αρμοδιότητες όσον αφορά την ενίσχυση της πολιτιστικής πολυμορφίας. Η διάταξη αυτή δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης έχουσας ως αποκλειστικό ή κύριο σκοπό την πολιτιστική πολυμορφία.

37 Υπό τις συνθήκες αυτές, όπως προβάλλει η αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

38 Η Ρουμανία καταλήγει ότι οι νομικές βάσεις που ανέλυσε το Γενικό Δικαστήριο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν είναι σχετικές υπό το πρίσμα του πραγματικού σκοπού της επίμαχης προτάσεως ΕΠΠ, και ως εκ τούτου ότι καμία εξ αυτών δεν μπορεί να αποτελέσει ορθή νομική βάση υπό το πρίσμα της σχετικής νομολογίας του Δικαστηρίου.

39 Τρίτον, η Ρουμανία εκτιμά ότι, λαμβανομένου υπόψη του νομικού σφάλματος στο οποίο υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο, δεν είναι ούτε αναγκαίο ούτε λυσιτελές να εξεταστεί η συλλογιστική του, στις σκέψεις 60 έως 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, χωριστά για καθεμιά από τις εννέα προτάσεις νομικών πράξεων για τις οποίες γίνεται λόγος στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της

επίδικης αποφάσεως. Ωστόσο, η Ρουμανία υποστηρίζει ότι το τμήμα της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως που περιλαμβάνει τις προαναφερθείσες σκέψεις ενέχει σφάλματα, και αναφέρει, «χάριν παραδείγματος», ορισμένα σφάλματα στα οποία υπέπεσε συναφώς το Γενικό Δικαστήριο.

40 Κατ' ουσίαν, η Ρουμανία υποστηρίζει στο πλαίσιο αυτό ότι, όσον αφορά τα μέτρα σχετικά με τη γλώσσα, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό, τα μέτρα σχετικά με την περιφερειακή πολιτική και την πράξη περί απατρίδων, τα οποία πρότειναν οι διοργανωτές της επίμαχης ΕΠΠ, το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να λάβει υπόψη το σύνολο των υποχρεωτικών και συμπληρωματικών πληροφοριών που αυτοί προσκόμισαν. Η συνεκτίμηση των εν λόγω πληροφοριών θα έπρεπε να είχε οδηγήσει το Γενικό Δικαστήριο στο συμπέρασμα ότι τα προτεινόμενα μέτρα δεν είχαν κανένα έρεισμα στις Συνθήκες.

41 Η Επιτροπή και η Ουγγαρία υποστηρίζουν ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

42 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Ρουμανία προσάπτει, κατ' ουσίαν, στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε νομικό σφάλμα καθόσον έκρινε, στις σκέψεις 43 έως 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή ορθώς εκτίμησε στην επίδικη απόφαση ότι πληρούνταν εν προκειμένω η προϋπόθεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011.

43 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 προβλέπει ότι η Επιτροπή καταχωρίζει πρόταση ΕΠΠ εφόσον η οικεία πρόταση «δεν ευρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής να υποβάλλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξης της Ένωσης για την εφαρμογή των συνθηκών».

44 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με τους σκοπούς των οποίων η επίτευξη επιδιώκεται με την ΕΠΠ όπως αυτοί εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 2 του κανονισμού 211/2011 και οι οποίοι συνίστανται, μεταξύ άλλων, στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών και στο να καταστεί η Ένωση πιο προσιτή, αυτή η προϋπόθεση καταχωρίσεως πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται από την Επιτροπή, οσάκις υποβάλλεται σε αυτήν πρόταση ΕΠΠ, κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι είναι ευχερής η πρόσβαση στην ΕΠΠ (πρβλ. απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2017, Αναγνωστάκης κατά Επιτροπής, C-589/15 P, EU:C:2017:663, σκέψη 49, και της 7ης Μαρτίου 2019, Izsák και Dabis κατά Επιτροπής, C-420/16 P, EU:C:2019:177, σκέψη 53).

45 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δύναται να απορρίψει αίτηση καταχωρίσεως προτάσεως ΕΠΠ βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 211/2011 μόνο σε περίπτωση κατά την οποία μια πρόταση ΕΠΠ, λαμβανομένων υπόψη του αντικειμένου και των σκοπών της, όπως προκύπτουν από τις υποχρεωτικές και, ενδεχομένως, τις συμπληρωματικές πληροφορίες που έχουν παράσχει οι διοργανωτές κατ' εφαρμογήν του παραρτήματος II του εν λόγω κανονισμού, καταφανώς δεν εμπίπτει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων βάσει των οποίων η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών (αποφάσεις της 12ης Σεπτεμβρίου 2017, Αναγνωστάκης κατά Επιτροπής, C-589/15 P, EU:C:2017:663, σκέψη 50, και της 7ης Μαρτίου 2019, Izsák και Dabis κατά Επιτροπής, C-420/16 P, EU:C:2019:177, σκέψη 54).

46 Επιπλέον, από τη νομολογία προκύπτει επίσης ότι, προκειμένου να εκτιμήσει αν τηρήθηκε η προϋπόθεση καταχωρίσεως που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β ′, του κανονισμού 211/2011, η Επιτροπή οφείλει να περιοριστεί στην εξέταση του αν, από αντικειμενική άποψη, τα προτεινόμενα με πρόταση ΕΠΠ μέτρα, εξεταζόμενα in abstracto, θα μπορούσαν να ληφθούν βάσει των Συνθηκών (πρβλ. απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, Izsák και Dabis κατά Επιτροπής, C-420/16 P, EU:C:2019:177, σκέψη 62).

47 Επομένως, εφόσον κατόπιν μιας πρώτης αναλύσεως που πραγματοποιείται υπό το πρίσμα των υποχρεωτικών και, ενδεχομένως, συμπληρωματικών πληροφοριών που παρέχουν οι διοργανωτές ΕΠΠ, δεν αποδεικνύεται ότι η πρόταση ΕΠΠ βρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των εν λόγω αρμοδιοτήτων της Επιτροπής, το θεσμικό όργανο οφείλει να καταχωρίσει την πρόταση, υπό την επιφύλαξη της συνδρομής των λοιπών προϋποθέσεων του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 211/2011.

48 Πρώτον, όσον αφορά τα επιχειρήματα της Ρουμανίας τα οποία βάλλουν κατά της διαπιστώσεως του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υπενθυμίζεται ότι όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από το άρθρο 168, παράγραφος 1, στοιχείο δ′ και από το άρθρο 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο το αίτημα αυτό. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως τονίσει ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη στο μέτρο που, χωρίς καν να περιέχει επιχειρηματολογία αποσκοπούσα ειδικώς στον προσδιορισμό του νομικού σφάλματος το οποίο ενέχει η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, περιορίζεται στην επανάληψη των λόγων και επιχειρημάτων που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, περιλαμβανομένων και εκείνων που στηρίζονται σε πραγματικούς ισχυρισμούς που ρητώς απορρίφθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο. Πράγματι, μια τέτοια αίτηση αναιρέσεως αποτελεί, στην πραγματικότητα, αίτηση για απλή επανεξέταση της ασκηθείσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγής, πράγμα που δεν εμπίπτει στην αναιρετική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 15ης Ιουνίου 2017, Ισπανία κατά Επιτροπής, C-279/16 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2017:461, σκέψη 75 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

49 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτο το επιχείρημα της Ρουμανίας που βάλλει κατά της σκέψεως 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα ουδόλως τεκμηριώνει το συγκεκριμένο επιχείρημα και περιορίζεται στο να παραπέμψει στο δικόγραφο της προσφυγής της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

50 Δεύτερον, η Ρουμανία προσάπτει κατ’ ουσίαν στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στις σκέψεις 51 έως 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, εξομοίωσε τις αξίες της Ένωσης, οι οποίες διατυπώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, με ειδική δράση ή με σκοπό που εμπίπτει στους τομείς αρμοδιοτήτων της Ένωσης, παρέχοντας κατ’ αυτόν τον τρόπο στην Επιτροπή τη δυνατότητα να υποβάλλει προτάσεις για την έκδοση νομικών πράξεων με κύριο σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές και γλωσσικές μειονότητες, καθώς και την ενίσχυση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας εντός της Ένωσης.

51 Οι εν λόγω σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως έπονται της εκθέσεως, στις σκέψεις 47 και 50 της αποφάσεως αυτής, των σκοπών που επιδιώκονται με την επίμαχη πρόταση ΕΠΠ και με τις νομικές πράξεις της Ένωσης που παρατίθενται στο παράρτημά της.

52 Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, στη σκέψη 51 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, κατά το άρθρο 2 ΣΕΕ, ο σεβασμός των δικαιωμάτων των μειονοτήτων αποτελεί μία από τις αξίες στις οποίες βασίζεται η Ένωση και ότι, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 3, τέταρτο εδάφιο, ΣΕΕ, η Ένωση σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας, καθώς και, στη σκέψη 52 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, όσον αφορά ειδικότερα την ενίσχυση της πολιτιστικής πολυμορφίας, το άρθρο 167, παράγραφος 4, ΣΛΕΕ ορίζει ότι η Ένωση λαμβάνει υπόψη τις πολιτιστικές πτυχές όταν αναλαμβάνει δράση βάσει άλλων διατάξεων των Συνθηκών, αποβλέποντας, ειδικότερα, στον σεβασμό και στην προώθηση της πολυμορφίας των πολιτισμών της.

53 Πλην όμως, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι εκ των ανωτέρω δεν προκύπτει ότι με την επίδικη απόφαση η Επιτροπή αναγνώρισε στην Ένωση γενική νομοθετική αρμοδιότητα στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες, αλλά απλώς ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και η ενίσχυση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας, ως αξίες και στόχοι της Ένωσης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο των δράσεων της τελευταίας στους τομείς που αφορά η πρόταση ΕΠΠ.

54 Στις σκέψεις 54 έως 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε επίσης ότι η Ρουμανία δεν αμφισβητεί την αρμοδιότητα της Ένωσης να εκδίδει νομικές πράξεις σε συγκεκριμένους τομείς δράσεως τους οποίους αφορούν οι νομικές πράξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της επίδικης αποφάσεως, προκειμένου να επιτευχθούν οι σκοποί τους οποίους επιδιώκουν οι σχετικές διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ. Το Γενικό Δικαστήριο απεφάνθη ότι τίποτα, ως εκ τούτου, δεν εμπόδιζε κατ' αρχήν την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την έκδοση νομικών πράξεων που θα λειτουργούσαν συμπληρωματικά στη δράση της Ένωσης στους τομείς αρμοδιότητάς της προκειμένου να διασφαλιστεί ο σεβασμός των αξιών του άρθρου 2 ΣΕΕ και του πλούτου της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας εντός της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 3, τέταρτο εδάφιο, ΣΕΕ.

55 Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Ρουμανία, το Γενικό Δικαστήριο ούτε εξομοίωσε τις αξίες στις οποίες βασίζεται η Ένωση με τους ειδικούς σκοπούς της Ένωσης, οι οποίοι της παρέχουν τη δυνατότητα να εκδίδει νομικές πράξεις, ούτε διεύρυνε τις αρμοδιότητές της σε τέτοιο βαθμό ώστε η Ένωση να μπορεί να εκδίδει νομικές πράξεις χωρίς νομική βάση, προκειμένου να διασφαλίσει τον σεβασμό των αξιών της Ένωσης. Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, χωρίς να υποπέσει σε νομικό σφάλμα συναφώς, ότι οι πράξεις της Ένωσης, στο μέτρο που στηρίζονται εγκύρως σε νομική βάση, μπορούν επίσης να αποσκοπούν στον σεβασμό των αξιών της Ένωσης, όπως είναι ο σεβασμός των δικαιωμάτων των μειονοτήτων καθώς και της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας.

56 Εξάλλου, υπογραμμίζεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που παρατέθηκε στη σκέψη 46 της παρούσας αποφάσεως, αυτή η πρώτη ανάλυση τελεί υπό την επιφύλαξη της εξετάσεως της νομικής βάσεως μιας πράξεως, ενδεχομένως εκδοθείσας κατόπιν υποβολής ΕΠΠ και προτάσεως της Επιτροπής.

57 Τρίτον, καθόσον η Ρουμανία προβάλλει γενικώς και αορίστως, στο πλαίσιο του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ότι η εξέταση στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 60 έως 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, των εννέα προτάσεων νομικών πράξεων που μνημονεύονται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της επίδικης αποφάσεως είναι εσφαλμένη, περιοριζόμενη απλώς στο να αμφισβητήσει, χάριν παραδείγματος, ορισμένες εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου και επαναλαμβάνοντας επιχειρήματα που είχε ήδη προβάλει ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, η

επιχειρηματολογία της δεν πληροί τις απαιτήσεις παραδεκτού που υπομνήσθηκαν στη σκέψη 48 της παρούσας αποφάσεως, ιδίως διότι στην πραγματικότητα αποσκοπεί απλώς στην επανεξέταση των ίδιων επιχειρημάτων.

58 Επομένως, η επιχειρηματολογία αυτή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

59 Κατόπιν των ανωτέρω, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ

Επιχειρήματα των διαδίκων

60 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Ρουμανία προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε εσφαλμένα το άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ όσον αφορά την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει η Επιτροπή.

61 Συναφώς, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο, πρώτον, ότι έκρινε ότι δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω η νομολογία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου κατά την οποία η τήρηση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως έχει ακόμη πιο θεμελιώδη σημασία στις περιπτώσεις που τα θεσμικά όργανα της Ένωσης διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως.

62 Κατά τη Ρουμανία, το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένα έκρινε ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά την καταχώριση προτάσεως ΕΠΠ. Εν πάση περιπτώσει, κατά τη Ρουμανία, η Επιτροπή δεν μπορεί να καταχωρίσει, έχοντας ως μοναδικό σκοπό να διασφαλίσει ευχερή πρόσβαση στην ΕΠΠ, προτάσεις οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχεία α′ έως δ′, του κανονισμού 211/2011. Επιπροσθέτως, η Ρουμανία υπογραμμίζει ότι η απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την καταχώριση προτάσεως ΕΠΠ συνιστά τελική απόφαση και ότι, ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορεί να περιοριστεί σε έναν αμιγώς τυπικό έλεγχο της προτάσεως ΕΠΠ.

63 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένα έκρινε, στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή μπορούσε να περιοριστεί στο να εκθέσει κατά τρόπο γενικό τους τομείς στους οποίους μπορούν να θεσπιστούν νομικές πράξεις της Ένωσης, τούτο δε χωρίς να επισημάνει ότι τα μέτρα στα οποία αναφέρεται η επίμαχη πρόταση ΕΠΠ αποσκοπούν στη βελτίωση της προστασίας των προσώπων που ανήκουν σε εθνικές και γλωσσικές μειονότητες, καθώς και στην ενίσχυση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας εντός της Ένωσης.

64 Ωστόσο, η Ρουμανία θεωρεί ότι μια τέτοια αιτιολογία δεν αρκεί για να παράσχει στον ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να εκτιμήσει αν η επίμαχη απόφαση είναι βάσιμη ή αν, ενδεχομένως, βαρύνεται με πλημμέλεια λόγω της οποίας θα μπορούσε να αμφισβητηθεί το κύρος της. Η ανεπάρκεια αυτής της αιτιολογίας είναι εν προκειμένω ιδιαιτέρως προβληματική, δεδομένου ότι η επίδικη απόφαση διαφέρει αισθητά από την προηγουμένως εκδοθείσα απόφαση, ήτοι από την απόφαση C(2013) 5969 τελικό, που μνημονεύθηκε στη σκέψη 8 της παρούσας αποφάσεως, και ως προς το ζήτημα της δυνατότητας μερικής καταχωρίσεως της επίμαχης προτάσεως ΕΠΠ.

65 Επομένως, κατά τη Ρουμανία, ήταν εσφαλμένη η κρίση του Γενικού δικαστηρίου περί τηρήσεως της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν διατύπωσε τις νομικές εκτιμήσεις που είχαν ουσιώδη σημασία για την οικονομία της επίδικης αποφάσεως και, επιπλέον, μετέβαλε ουσιωδώς τη θέση της, χωρίς να διευκρινίσει τις εξελίξεις που μπορούσαν να δικαιολογήσουν μια τέτοια μεταστροφή.

66 Η Επιτροπή και η Ουγγαρία υποστηρίζουν ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

67 Κατά πάγια νομολογία σχετική με το άρθρο 296 ΣΛΕΕ, η αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της επίμαχης πράξεως και εξ αυτής πρέπει να συνάγεται κατά τρόπο σαφή και αναμφίλεκτο η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους μεν ενδιαφερομένους να λάβουν γνώση των λόγων για τους οποίους ελήφθη το μέτρο, στο δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον εκ μέρους του έλεγχο (απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2017, Αναγνωστάκης κατά Επιτροπής, C-589/15 P, EU:C:2017:663, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

68 Ομοίως κατά πάγια νομολογία, η απαίτηση περί αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του περιεχομένου της, αλλά και του πλαισίου στο οποίο αυτή εντάσσεται, καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2017, Αναγνωστάκης κατά Επιτροπής, C-589/15 P, EU:C:2017:663, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

69 Πρώτον, η Ρουμανία εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο καθόρισε εσφαλμένα την έκταση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως που υπέχει η Επιτροπή, καθόσον έκρινε ότι το θεσμικό αυτό όργανο δεν διέθετε ευρεία εξουσία εκτιμήσεως κατά την έννοια της νομολογίας που απορρέει, μεταξύ άλλων, από την απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 1991, Technische Universität München (C-269/90, EU:C:1991:438, σκέψη 14), όσον αφορά την καταχώριση προτάσεως ΕΠΠ βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 211/2011.

70 Συναφώς, στη σκέψη 84 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά την καταχώριση προτάσεως ΕΠΠ, δεδομένου ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 211/2011 προβλέπει ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο «καταχωρίζει» τέτοια πρόταση εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχεία α′ έως δ′, του κανονισμού αυτού, δηλαδή ιδίως οσάκις η πρόταση ΕΠΠ δεν βρίσκεται καταφανώς εκτός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής βάσει των οποίων αυτή δύναται να υποβάλει πρόταση για την έκδοση νομικής πράξεως της Ένωσης για την εφαρμογή των Συνθηκών. Αντιθέτως, αν μετά το πέρας μιας πρώτης αναλύσεως είναι πρόδηλο ότι η τελευταία αυτή προϋπόθεση δεν πληρούται, η Επιτροπή «απορρίπτει» την καταχώριση της προτάσεως ΕΠΠ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 211/2011.

71 Το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε νομικό σφάλμα δεχόμενο τα ανωτέρω. Συγκεκριμένα, η χρήση του ενεστώτα οριστικής στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 4 του κανονισμού 211/2011, καθώς και η απαρίθμηση των προϋποθέσεων καταχωρίσεως στην

παράγραφο 2, στοιχεία α′ έως δ′, του ίδιου άρθρου καταδεικνύουν ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά την καταχώριση προτάσεως ΕΠΠ και ότι, αντιθέτως, υποχρεούται να προβεί στην καταχώριση αυτή εφόσον η πρόταση πληροί το σύνολο των προβλεπόμενων προϋποθέσεων.

72 Δεδομένου ότι η εκτίμηση αυτή είναι, αφ' εαυτής, ικανή να δικαιολογήσει το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά την έλλειψη ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως της Επιτροπής, παρέλκει η εξέταση της εκτεθείσας στη σκέψη 62 της παρούσας αποφάσεως επιχειρηματολογίας της Ρουμανίας με την οποία αμφισβητείται, κατ' ουσίαν, η συλλογιστική που παρατίθεται στη σκέψη 85 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προς στήριξη του ίδιου συμπεράσματος. Πράγματι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η επιχειρηματολογία αυτή ήταν βάσιμη, δεν θα μπορούσε να επιφέρει την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

73 Δεύτερον, η Ρουμανία προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι έκρινε, στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή «περιορίζεται στο να εκθέσει κατά τρόπο γενικό» τους τομείς στους οποίους είναι δυνατή η έκδοση νομικών πράξεων της Ένωσης δεν αντιβαίνει στην υποχρέωση αιτιολογήσεως.

74 Συναφώς, επισημαίνεται ότι στην προαναφερθείσα σκέψη της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή εκπληρώνει την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει καθόσον εκθέτει κατά τρόπο γενικό τους τομείς στους οποίους είναι δυνατή η έκδοση νομικών πράξεων της Ένωσης και οι οποίοι αντιστοιχούν στους τομείς στους οποίους οι διοργανωτές της ΕΠΠ ζητούν την υποβολή νομικών πράξεων.

75 Αφενός, όμως, αντιθέτως προς όσα φαίνεται να υποστηρίζει η Ρουμανία, από την αιτιολογία αυτή προκύπτουν οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή εκτιμά ότι η επίμαχη πρόταση ΕΠΠ ενδέχεται να εμπίπτει στις αρμοδιότητές της βάσει των οποίων μπορεί να υποβάλει πρόταση εκδόσεως νομικής πράξεως της Ένωσης.

76 Αφετέρου, κατά το στάδιο της καταχωρίσεως προτάσεως ΕΠΠ, δεν απόκειται στην Επιτροπή να εξακριβώσει αν έχουν αποδειχθεί όλα τα προβαλλόμενα πραγματικά στοιχεία, ούτε αν η αιτιολογία επί της οποίας στηρίζεται η πρόταση και τα προτεινόμενα μέτρα είναι επαρκή. Προκειμένου να εκτιμήσει τη συνδρομή της προϋποθέσεως καταχωρίσεως που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού 211/2011, η Επιτροπή οφείλει να περιοριστεί στο να εξετάσει αν, από αντικειμενικής απόψεως, τέτοια μέτρα, εξεταζόμενα in abstracto, θα μπορούσαν να ληφθούν βάσει των Συνθηκών, διότι άλλως θα θιγόταν ο σκοπός που συνίσταται στη διασφάλιση ευχερούς δυνατότητας προσβάσεως στην ΕΠΠ (πρβλ. απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, Izsák και Dabis κατά Επιτροπής, C-420/16 P, EU:C:2019:177, σκέψη 62).

77 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε νομικό σφάλμα καθόσον έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι η σχετική αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως δεν ήταν ανεπαρκής.

78 Εξάλλου, διαπιστώνεται, υπό το πρίσμα των απαιτήσεων αιτιολογήσεως που απορρέουν από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 67 και 68 της παρούσας αποφάσεως, ότι η αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως προφανώς παρέσχε στη Ρουμανία τη δυνατότητα να λάβει γνώση των λόγων για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε ότι η επίμαχη πρόταση ΕΠΠ και, ειδικότερα, οι προτάσεις νομικών πράξεων του άρθρου 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως αυτής δεν βρίσκονταν καταφανώς εκτός των αρμοδιοτήτων της και, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, στον δικαστή της Ένωσης να ασκήσει έλεγχο επί της εν λόγω αποφάσεως.

79 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται η ύπαρξη διαδικαστικών πλημμελειών στις οποίες φέρεται να υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την προφορική διαδικασία

Επιχειρήματα των διαδίκων

80 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η Ρουμανία προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε διάφορες διαδικαστικές πλημμέλειες, ιδίως κατά την προφορική διαδικασία.

81 Υπενθυμίζοντας τη διεξαγωγή της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και, ειδικότερα, της επ' ακροατηρίου συζητήσεως ενώπιόν του, κατόπιν αιτήματος της Ρουμανίας, το εν λόγω κράτος μέλος αναφέρεται, μεταξύ άλλων, σε συγκεκριμένα ζητήματα που αποτέλεσαν αντικείμενο της εκθέσεως ακροατηρίου, καθώς και στα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας που διέταξε το Γενικό Δικαστήριο. Η Ρουμανία επισημαίνει επίσης ότι οι συζητήσεις κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, συμπεριλαμβανομένων των ερωτήσεων που έθεσε ευθέως το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αφορούσαν μόνον ορισμένες πτυχές της προσφυγής που σχετίζονται με το παραδεκτό της, καθώς και με την εξέλιξη της διαδικασίας συγκεντρώσεως, επαληθεύσεως και πιστοποιήσεως των δηλώσεων υποστηρίξεως ή υποβολής της προτάσεως ΕΠΠ προς την Επιτροπή.

82 Κατά συνέπεια, κατά τη Ρουμανία, με εξαίρεση το ζήτημα του κατά πόσον είναι συναφής η απόφαση της 7ης Μαρτίου 2019, Izsák και Dabis κατά Επιτροπής (C-420/16 P, EU:C:2019:177), το οποίο εξετάστηκε κατά το γραπτό και το προφορικό στάδιο της διαδικασίας, οι διάδικοι δεν συζήτησαν κατ' αντιμωλίαν, κατά το προφορικό στάδιο της διαδικασίας, επί αρκετών πτυχών που αφορούν την ουσία της προσφυγής, στις οποίες βασίζεται η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Πλην όμως, κατά την αναιρεσείουσα, το στάδιο αυτό πρέπει να χρησιμεύσει για την αποσαφήνιση και τη συζήτηση των βασικών ζητημάτων της υποθέσεως, ώστε να καταστεί δυνατή η επίλυση της διαφοράς. Μολονότι το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε, εν προκειμένω, να προχωρήσει στην εν λόγω φάση, την κατέστησε κενή περιεχομένου, αίροντας τις διαδικαστικές εγγυήσεις που συνδέονται με την οργάνωση του ίδιου σταδίου.

83 Η Επιτροπή και η Ουγγαρία υποστηρίζουν ότι ο λόγος αυτός αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

84 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η Ρουμανία προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι τα ουσιώδη σημεία στα οποία βασίζεται η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν αποτέλεσαν αντικείμενο κατ' αντιμωλίαν συζητήσεως κατά το προφορικό στάδιο της διαδικασίας.

85 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της δίκης συνεπάγεται, κατά κανόνα, το δικαίωμα των διαδίκων να λαμβάνουν γνώση των πραγματικών περιστατικών και των εγγράφων επί των οποίων πρόκειται να στηριχθεί η ένδικη απόφαση, καθώς και το δικαίωμά τους να συζητήσουν τα αποδεικτικά στοιχεία και τις υποβληθείσες ενώπιον δικαστή παρατηρήσεις, καθώς και τους νομικούς ισχυρισμούς τους οποίους έλαβε υπόψη του αυτεπαγγέλτως ο δικαστής και επί των οποίων πρόκειται να στηρίξει την απόφασή του. Η αρχή αυτή εμπεριέχει επίσης, κατά

γενικό κανόνα, το δικαίωμα των διαδίκων να λάβουν γνώση των νομικών ισχυρισμών τους οποίους ο δικαστής έλαβε υπόψη αυτεπαγγέλτως και στους οποίους πρόκειται να στηρίξει την απόφασή του και να τους συζητήσουν (πρβλ. απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-89/08 P, EU:C:2009:742, σκέψεις 52 και 56).

86 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε αποκλειστικώς επί των λόγων ακυρώσεως που προέβαλε η Ρουμανία, επί των οποίων οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να συζητήσουν κατ' αντιμωλίαν κατά τη διάρκεια της έγγραφης και της προφορικής διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι παραβίασε την αρχή της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της δίκης για τον λόγο ότι δεν έθεσε ειδικά ερωτήματα ως προς καθένα από τα προβληθέντα επιχειρήματα.

87 Εξάλλου, η Ρουμανία δεν προσδιόρισε κανένα ουσιώδες στοιχείο για την έκβαση της διαδικασίας του οποίου δεν μπόρεσε να λάβει γνώση και επί του οποίου δεν μπόρεσε να τοποθετηθεί είτε στο πλαίσιο της έγγραφης διαδικασίας είτε στο πλαίσιο της προφορικής διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

88 Επομένως, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

89 Δεδομένου ότι όλοι οι λόγοι αναιρέσεως που προέβαλε η αναιρεσείουσα απορρίφθηκαν, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

90 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων.

91 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

92 Δεδομένου ότι η Ρουμανία ηττήθηκε και η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα, η Ρουμανία πρέπει να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής.

93 Βάσει του άρθρου 184, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αναίρεση δεν ασκήθηκε από παρεμβαίνοντα πρωτοδίκως, αυτός μπορεί να καταδικασθεί στα έξοδα της αναιρετικής δίκης μόνον εφόσον έλαβε μέρος στην ενώπιον του Δικαστηρίου έγγραφη ή προφορική διαδικασία. Όταν ο εν λόγω διάδικος μετέχει στη δίκη, το Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι αυτός φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

94 Δεδομένου ότι η Ουγγαρία μετέσχε στην ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία, κρίνεται ότι πρέπει, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, να φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Η Ρουμανία φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα δικαστικά έξοδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

3) Η Ουγγαρία φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

(υπογραφές)